

видання Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Державне будівництво. – 2016. – № 1.

УДК 379.85(477.54/.62)

Давидова О. Ю.,

д-р екон. наук, професор,
професор кафедри готельного, ресторанного бізнесу та туризму;

Золотухіна І. В.,

канд. техн. наук, доцент,
доцент кафедри процесів та устаткування харчової і готельно-ресторанної індустрії ім. М. І. Беляєва,

Харківський державний університет харчування та торгівлі, м. Харків

СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНФРАСТРУКТУРИ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ДЕСТИНАЦІЇ

На теперішній час дестинації в Україні тільки починають формуватися. Це пов'язано з трансформаційними процесами в економіці країни та її повільною інтеграцією до світового економічного простору. За туристсько-рекреаційною ознакою в межах України виділяється такі регіональні дестинації: Кримська, Азово-Чорноморська, Донецька, Карпатська, Подільська, Придніпровська, Слобожанська та Поліська, кожна з яких поділяється на різні типи локальних [1, с. 176].

Для Слобожанської дестинації, як і для всієї України, стратегічно важливо швидко подолати відставання у сфері сільського зеленого туризму, забезпечити демографічну стабільність та розв'язання нагальних соціально-економічних проблем у сільській місцевості, а також в прискореному темпі реалізувати наявний багатий туристичний потенціал шляхом проведення виваженої політики державного регулювання, зокрема і на регіональному рівні.

Сільський зелений туризм – необхідний як для відпочиваючих, так і для господарів – селян, сільських громад, регіонів і держави в цілому, сприяє розвитку багатьох пов'язаних з ним галузей економіки.

Темпи зростання сільського зеленого туризму оцінюються від 10...20% до 30% на рік, а його частка в доходах від міжнародного туризму сягає 10...15% [2, с. 122]. Ринок сільського туризму в нашій державі знаходиться на стадії становлення. Кількість господарств, що працюють на цьому ринку, зовсім незначна. На сьогоднішній день – це в основному райони, що мають для цього соціально-економічні передумови, – Українські Карпати, Слобожанщина, Полісся, Поділля [3].

Можливість використання природного, матеріального і культурного потенціалу певних регіонів та діяльності сільської родини, яка надає житло, забезпечує харчуванням і знайомить гостей з особливостями сільської місцевості та господарюванням на землі впливає на покращення умов і якості

життя селян, розширює сферу зайнятості сільського населення, дає додатковий заробіток, розширює можливості зайнятості сільського господаря не тільки у виробничій сфері, але й у сфері обслуговування. При певному збільшенні числа відпочиваючих з'являється потреба у задоволенні їх різноманітних запитів, а це, у свою чергу, стимулює розвиток сфери послуг: транспортних, зв'язку, торгівлі, служби побуту, відпочинково-розважальних та інших.

Україна тільки розпочала свій рух до світових стандартів сільського туризму, що існують у розвинених країнах світу, та надає пріоритетне значення розвитку в'їзного і внутрішнього туризму як важливих чинників підвищення якості життя населення.

Сільський зелений туризм – це саме той сектор економіки, який заслуговує на найбільшу увагу як у Слобожанській дестинації, так і України в цілому. Він потенційно може забезпечити значний внесок в економіку сільських територій у вигляді нових робочих місць, збільшення надходжень від зовнішньоекономічної діяльності, поповнення державного бюджету через сплату податків, сприяє зниженню імпорту та інтенсифікує використання місцевих сировинних ресурсів.

Проаналізувавши ринок, можна виділити такі моделі сільського зеленого туризму:

- розвиток сільського туризму на базі домогосподарства або особистого селянського господарства, яке поставляє на ринок не більше 9 ліжко-місць. Ця модель успішно реалізується в сільській місцевості, яка у більшості не відноситься до туристичної, але є потенційно привабливою та має відповідні ресурси;

- будівництво приватних туристичних об'єктів в сільській місцевості. Ця модель успішно реалізується у формі стилізованих агротуристичних хуторів, культурно-етнографічних центрів;

- перспективною вважається модель, яка включає сільськогосподарські тематичні парки, центри.

Даний напрямок туристичної діяльності є новим для Слобожанської дестинації, тобто потребує додаткового вивчення та вдосконалення. На сьогоднішній день в Харкові та Харківському регіоні функціонують такі заклади як приміський ресторанно-готельний комплекс «Купава», готельно-ресторанний комплекс «Традиція», готельно-ресторанний комплекс «Баден-Баден», що можна опосередковано віднести до сектору зеленого туризму. Дані підприємства досить успішно функціонують на ринку, задовольняючи як місцевих жителів, так і інших туристів, в тому числі іноземців. Проте, загальна кількість місць, що надається даними підприємствами, не може задовольнити попит Харківського регіону.

Список літератури:

1. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія / Т. І. Ткаченко. – Київ : КНТЕУ, 2006. – 537 с.

2. Савіцька О. П. Екотуризм як важлива складова стратегії сталого розвитку України / О. П. Савіцька, Н. В. Савіцька, Л. В. Погребняк //

Електронне наукове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». Вип. 15. – 2017. – С.122–128.

3. Україна туристична 2010 [Електронний ресурс] / Державна служба туризму та курортів України. – Режим доступу: <http://who-is-who.com.ua/book/ukrtour2009.html>

УДК 351

Дегтяр О. А.

д-р наук з держ. упр., доцент,
доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування;

Баландіна І. С.

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри туризму і готельного господарства,
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Діяльність готелів та ресторанів по всьому світу є елементом ефективного розвитку національної економіки. Розвиток галузі питання є перспективним і для України. Існують також внутрішні та зовнішні проблеми, які значно обмежують динаміку зростання. Зокрема, в умовах високої конкуренції національний ринок готельно-ресторанних послуг має наступні недоліки у порівнянні із аналогічним ринком розвинених Європейських країн: повільні тенденції розвитку; матеріально-технічна база не відповідає світовим стандартам; низькі показники будівництва сучасних комфортабельних готелів, низький рівень інвестицій за рахунок іноземних компаній, низький рівень сервісної інфраструктури, наприклад, паркувальні майданчики, фітнес-центри, конференц-зали тощо, які не відповідають європейським стандартам. Окремий фактор, що обмежує прибутковість мережі є фактор низької купівельної спроможності населення та недостатній розвиток сфери послуг. Вищезазначені питання потребують систематичного вивчення тенденцій розвитку ринку готельно-ресторанних послуг на основі наукових підходів, розробки стратегій та планів розвитку на рівні держави, впровадження методологічних підходів, розроблених з залученням керівників та експертів готельного та ресторанного бізнесу для оцінки ефективності управлінських рішень.

Сучасні системи управління пропонують нові моделі розвитку для різних галузей економіки. Управлінська діяльність має реалізовувати наступні функції [1]:

- підхід, орієнтований на споживача;
- різноманітність асортименту послуг;
- активізація людського фактору;